

Puntjes op de i met nieuwe wetting agent

Vijf hoofdgreenkeepers, vijf ervaringen met Aqua Premium

Met weersextremen als droogte en hitte die steeds regelmatig op de loer liggen, is watermanagement op golfbanen des te belangrijker geworden. Prograss introduceerde hiervoor in 2020 een nieuw product: de wetting agent Aqua Premium. Meerdere golfbanen in Nederland en België zijn inmiddels volledig overgestapt op dit product. De resultaten zijn positief, blijkt al snel als we vijf greenkeepers vragen naar hun ervaringen.

Auteur: Nino Stuivenberg

Aqua Premium is een ontwikkeling van Rhizo Solutions, een bedrijf dat opgericht is door een aantal Amerikanen die in de jaren negentig aan de basis stonden van het product Revolution. In 2018 startten zij een eigen bedrijf met eigen producten, waarvan Aqua Premium er één is. Alle producten van Rhizo Solutions zijn gebaseerd op een uniek molecuul, zo vertelde mede-ontwikkelaar Stan Kostka eerder al eens aan dit vakblad. Welk molecuul dat precies is, blijft het geheim van de smid. Prograss is exclusief distributeur van deze productlijn voor de Benelux en timmerde de afgelopen tijd aan de weg om het nieuwe assortiment onder de aandacht te brengen.

Goede ervaringen op zandgrond

Een van de eerste golfbanen die overstapten op Aqua Premium is golfbaan De Texelse, een 18-holeslinksbaan in De Cocksdorp. Hoofdgreenkeeper Hans Witte werkte al met Prograss samen in de tijd dat die nog andere producten leverde. Toen Prograss met Aqua Premium kwam, besloot Witte mee over te stappen. De Texelse gebruikt Aqua Premium momenteel op alle greens, tees en voorgreens. Dit jaar heeft De Texelse het product voor het eerst pleksgewijs ook op de fairways toegepast,

Green op golfbaan De Texelse

5 min. leestijd

op de plekken die het eerst verdrogen. Allemaal winst, want op de baan kan maar beperkt beregend worden. Witte: 'We mogen hier geen oppervlaktewater onttrekken en beregenen uit een buffer, dus proberen we zo zuinig mogelijk met het beschikbare water om te gaan.'

Witte gebruikt Aqua Premium ongeveer om de zes weken, afhankelijk van de weersomstandigheden. Hij is erg tevreden over de effectiviteit. 'We hebben er goede ervaringen mee, vooral omdat deze baan op zandgrond ligt. Die is droogtegevoelig en de afgelopen droge zomers was er veel hittestress. Op Texel staat bovendien altijd wind en in de zomer waait die uit het noordoosten. Dat zorgt ervoor dat het water enorm snel verdampt. Desondanks kun je zien dat we de greens en andere onderdelen die we behandelen, goed in de benen kunnen houden.'

Het middel werkt ook tegen dauwvorming en dollarspot

Homogene grasmat

Een andere bekende linksbaan die Aqua Premium gebruikt, is de Domburgsche Golfclub in Zeeland. Hoofdgroenkeeper Arjen Bosschaart was in 2019 net overgestapt op een nieuwe wetting agent, maar behaalde daar geen goede resultaten mee. Na een workshop van Stan Kostka besloot hij volledig over te gaan op Aqua Premium. Op de greens wordt het vloeibaar toegepast, op de tees en surroundings granulaar. Bosschaart: 'De producten werken gewoon goed; dat is vooral te zien aan de homogeniteit van de grasmat. Elke zode droogt natuurlijk een keer uit, nu er in de zomer veel zon op staat. Zeker op De Domburgsche is dat het geval: wij zitten hier in de duinen, dus het gras tekent snel door het weer. Het verkleurt wel homogeen; er zijn weinig *dry spots* en het water wordt veel beter verdeeld.'

De Domburgsche Golfclub is een 9-holesgolfbaan, dus Bosschaart hoeft in principe niet op

De Domburgsche Golfclub ligt in de duinen.

de frequentie en de dosering te besparen. 'Wij gebruiken Aqua Premium eens per maand en jaarrond, alleen in december en januari niet. Maar in februari begin ik alweer', legt hij uit. 'Het product moet al in de grond zitten voor het begint uit te drogen. We zijn er wel vroeg mee, maar ik weet proefondervindelijk dat je beter vroeg kunt zijn met wetting agents. Per keer gebruiken we 20 liter per hectare, een hoeveelheid die vergelijkbaar is met de producten die ik eerder gebruikt heb. Het is best een duur product, maar we zijn maar een 9-holesgolfbaan en proberen met dit soort dingen toch de puntjes op de i te zetten. Dan wil je niet beknibbelen op de dosering.'

Lagere dosering

Hoofdgroenkeeper Marco Mooren van de Rosendaelsche Golfclub heeft tot dusver ook goede ervaringen met Aqua Premium. De Rosendaelsche gebruikt Aqua Premium op tees, greens, voorgreens en droogtegevoelige fairways: ongeveer 5 hectare, de helft van de totale oppervlakte fairways. Mooren: 'Op de fairways gebruiken we het drie keer, op de tees vier keer en op de greens/voorgreens vijf keer. Aqua Premium is ongeveer even duur als andere producten, maar bij dit product kunnen we de toepassing op een gegeven moment halveren. Met Revolution gebruikten we altijd 19 liter per hectare; met dit product is dat vele malen minder.'

Mooren is ervan overtuigd dat Aqua Premium zijn werk doet. 'De techniek die erin toegepast is, met de opname van water door de moleculenstructuur, werkt gewoon, naar mijn idee. Met Revolution moest ik bij droogte nog weleens met handwater bijspringen op de greens. Met Aqua Premium, dat we nu voor het tweede jaar toepassen, heb ik dat totaal niet. Je verkijkt je er soms op hoe droog greens kunnen zijn. Ze zijn groen en je moet dan echt met de vochtmeter controleren of ze ergens droog zijn. Dat is natuurlijk positief.' Hij maakt de kanttekening dat elk seizoen wel verschillend is. In 2021 en 2020 heeft de Rosendaelsche redelijk wat neerslag gehad, terwijl het de jaren daarvoor extreem droog was. 'Mijn ervaringen zijn op dit moment positief, maar met echte hitte zoals in 2018 hebben we nog geen ervaring.'

Preventieve en curatieve werking

Hoofdgroenkeeper Gert Hardeman, die sinds vorig jaar met Aqua Premium werkt op De Lage Vuursche, ziet als het grote voordeel van Aqua Premium dat het preventief en curatief ingezet kan worden. 'Dat is een win-winsituatie. Op De Lage Vuursche hebben wij greens die opgebouwd zijn met heel fijn stuifzand. Als daar eenmaal *dry patch* toeslaat, hebben we veel andere middelen nodig om dat te bestrijden en spoelen we bovendien de wetting agent weer weg. Dat kost allemaal tijd en geld. Toen Prograss met dit product kwam, leek dat mij

The National Golf gebruikt voor het eerst een middel op de fairways.

ideaal voor onze gevoelige greens. Het middel werkt ook tegen dauwvorming en dollarspot, wat gunstig is in het kader van IPM.' Hardeman besloot het product een seizoen lang op de hele baan te gebruiken. 'Dan kom je er snel genoeg achter of het werkt, en tot nu toe zien we heel goede resultaten.'

Hardeman spuit op de greens en foregreens om de drie weken 10 liter per hectare, op de tees vier keer per jaar 12,5 liter per hectare en op de fairways drie keer per jaar 12,5 liter per hectare. 'Dit jaar zijn we begonnen met het bespuiten van bunkerzand, waarbij we ook een oplosmeststof toevoegen om de randen van de bunkers sterker te maken,' zo licht hij toe. 'Deze waren behoorlijk kwetsbaar, maar zien er dit jaar een stuk beter uit.' Met de dosering speelt de hoofdgreenkeeper nog niet echt. Volgens Hardeman hangt het ook van het type golfbaan af hoeveel profijt je hebt van een product als Aqua Premium. 'Elke baan is anders; wat voor mij goed werkt, hoeft dat ergens anders niet te doen. De opbouw is heel bepalend, maar ook variabelen als ambitie en irrigatie. Op De Lage Vuursche hebben we verouderde berekening, dus kunnen we niet gericht sproeien. Als je dat wel kunt, zou je ook meer met de dosering kunnen spelen.'

Minder sproeien met de hand

The National Golf Brussels, een 18-holes-championship course en 6-holes-compact

course in het Belgische Zaventem, is dit jaar gestart met het toepassen van Aqua Premium. Hoofdgreenkeeper Tim Allen gebruikte voorheen een product van GBR Technology uit het Verenigd Koninkrijk, maar dat werd door de brexit steeds lastiger. Allen: 'Aqua Premium werd aangeraden door STRI; daarom zijn we het gaan proberen. We gebruiken het op de tees, greens en fairways. Het is voor het eerst dat we de fairways met een wetting agent maandelijks behandelen. We zien het als een proef en kijken hoe het gaat.' Op greens en tees volgt hij het label en gebruiken de greenkeepers 12,5 liter per hectare, op de fairways 5 liter per hectare. Harde conclusies over het effect kan Allen na de eerste maanden nog niet trekken, maar de eerste indruk stemt tevreden. Allen: 'Het gaat deze zomer heel goed. Als we niets zouden doen, krijgen we snel droogteplekken en wordt de grond waterafstotend. De tekenen tot nu toe zijn positief: op de greens en tees zijn de resultaten goed en werkt dit product zeker beter. We willen zo efficiënt mogelijk beregenen en water optimaal benutten. Dat lukt, want we hoeven duidelijk minder tijd te steken in het bijsproeien met de hand.'

Het product moet al in de grond zitten voor het begint uit te drogen

